

Vergaderjaar 1991-1992

22 349

Wijziging van een aantal sociale verzekeringswetten inzake vrijwillige verzekering voor personen werkzaam in het buitenland

Nr. 5

MEMORIE VAN ANTWOORD

Ontvangen 19 februari 1992

1. Inleiding

Met genoegen stel ik vast, dat de fracties van het CDA, de PvdA, de VVD en D66 in ieder geval op hoofdlijnen konden instemmen met de voorgestelde regeling en slechts op enkele punten opmerkingen hebben gemaakt. Terecht stellen de aan het woord zijnde leden vast, dat met dit wetsvoorstel enkele knelpunten betreffende de toegankelijkheid van de wettelijke regeling van vrijwillige verzekering voor de werknemersverzekeringen worden weggenomen.

Het was de leden van de PvdA-fractie opgevallen, dat het wetsvoorstel geen rekening houdt met personen, die werkzaam zijn in grensgebieden. Het kwam deze leden wenselijk voor, dat grenspendelaars bij werkzaamheden in het buitenland tot de vrijwillige verzekering voor de werknemersverzekering worden toegelaten. Zij vroegen na te gaan welke groepen, vallend onder de categorie grenspendelaars opgenomen zouden kunnen worden in onderhavig wetsvoorstel en daarmee de mogelijkheid open te stellen hen tot de vrijwillige verzekering toe te laten.

Ik wijs er op, dat krachtens dit wetsvoorstel personen die in Nederland wonen en buiten Nederland een dienstbetrekking vervullen zich vrijwillig kunnen verzekeren voor de werknemersverzekeringen, zoals de Werkloosheidswet (WW). Grenspendelaars zullen in de meeste gevallen evenwel geen behoefte hebben aan deze verzekering, omdat zij verplicht verzekerd zijn in het land waar zij werken en tevens op basis van de EEG-Verordening 1408/71, indien zij werkloos worden, aanspraak op werkloosheidsuitkeringen kunnen maken krachtens de wetgeving van de Lid-staat, waar zij wonen. In sommige gevallen kan de behoefte tot vrijwillige verzekering bij grenspendelaars wel bestaan, zoals de leden van de PvdA-fractie in een voorbeeld hebben aangegeven. Het wetsvoorstel stelt voor toelating slechts de eis, dat de betrokkene in Nederland woont en buiten Nederland een dienstbetrekking vervult. In deze bepaling schuilen geen beperkingen voor grenspendelaars om toegelaten te worden tot de vrijwillige verzekering voor de werknemersverzekeringen, zoals de leden van de PvdA-fractie veronderstellen. De

betrokkene moet natuurlijk wel werkzaam zijn in een dienstbetrekking en niet als zelfstandige.

De leden van de VVD-fractie stellen terecht vast, dat met dit wetsvoorstel vooruit gelopen wordt op de uitkomsten van de algehele bezinning op de kring der verzekerden voor de werknemersverzekeringen. Zij vroegen zich af wanneer de uitkomsten van deze bezinning tegemoet kunnen worden gezien. In antwoord hierop kan ik mededelen dat ik over de uitgangspunten voor deze bezinning voor de zomer 1992 advies zal vragen aan de Sociale Verzekeringsraad (SVr). Op basis van dit advies zal het kabinet wetswijzigingen voorbereiden.

2. De voorgestelde regeling

a. Algemene uitgangspunten

De leden van de VVD-fractie verzochten aan te geven wanneer in de visie van de regering al dan niet sprake is van «redelijke kosten». Aanleiding voor deze vraag is het algemene uitgangspunt, dat er een verantwoordelijkheid ligt voor de Nederlandse overheid om een wettelijke vrijwillige verzekering aan te bieden, wanneer risico's niet of niet tegen redelijke kosten gedekt kunnen worden. Daarbij is in eerste instantie gedacht aan een werkloosheidsverzekering, een vorm van verzekering die in het algemeen niet particulier wordt aangeboden, omdat het risico vrij groot is en dus moeilijk verzekeraar. Voorts kunnen particuliere maatschappijen voor verzekeringen tegen inkomstenderving ten gevolge van ziekte, de risico's hoog inschatten bij werkzaamheden in bepaalde landen en afhankelijk daarvan de premie vaststellen. Die mogelijkheid ontbreekt bij een wettelijke ziekengeldverzekering. Niet redelijke kosten zijn kosten die de gemiddelde kosten voor een verplichte verzekering ruimschoots overschrijden. Het gaat dan om een werkloosheidsverzekering met een WW-premie (wachtgeld en AWi) van meer dan 8% van het inkomen, of een ziekte- en arbeidsongeschiktheidsverzekering met een premie van meer dan 20% van het inkomen.

b. Beperking tot tijdelijk verblijf in het buitenland

De leden van de fracties van het CDA, de VVD en D66 hadden nog enkele vragen bij het vereiste van tijdelijk verblijf in het buitenland, dat met dit wetsvoorstel wordt ingevoerd. De keuze van de termijn van vijf jaar, de beperking tot de groep van ex-verzekerden en het onderscheid tussen de groep ontwikkelingswerkers en andere werkenden was hen niet erg duidelijk. Zij vroegen kortom een nadere beschouwing op dit punt.

In internationale regelingen is de hoofdregel neergelegd, dat men onderworpen is aan de sociale verzekeringswetgeving van het land waar men werkt. Ook de Nederlandse sociale werknemersverzekeringen gaan er van uit dat men in Nederland moet werken om verzekerd te zijn. Er zijn echter omstandigheden denkbaar, waarbij Nederlandse verplichte verzekering ook bij werkzaamheden buiten Nederland voor de hand ligt. In de memorie van toelichting worden de criteria daarvoor aangegeven. Voor een wettelijke vrijwillige verzekering gelden in beginsel dezelfde uitgangspunten, zij het dat de band met Nederland iets minder nauw kan zijn. Wel wordt erop gewezen dat de voorwaarden voor een uitkering bij vrijwillige verzekering dezelfde zijn als die voor de verplichte verzekering. Een belangrijk vereiste voor het aanbieden van de mogelijkheid van een vrijwillige verzekering is dan ook, dat de werknemer enig belang heeft bij de verzekering en zijn rechten, die uit de verzekering voortvloeien te

gelde moet kunnen maken. Een essentiële voorwaarde daarbij is de oriëntatie op de Nederlandse arbeidsmarkt. De gerichtheid op Nederland is aannemelijk, indien duidelijk sprake is van een tijdelijk verblijf in het buitenland om daar werk te verrichten.

De termijn van vijf jaar is gekozen omdat daarmee wordt aangesloten bij de maximaal toegestane termijn voor langdurige detacheringen naar een land waarmee Nederland een sociaal zekerheidsverdrag heeft gesloten op basis waarvan bepaald kan worden, dat de gedetacheerden verzekerd blijven in de uitzendende staat. De groep werknemers, die in het buitenland gaat werken (in de memorie van toelichting aangeduid als ex-verzekerden) is in de regel het meest vergelijkbaar met de werknemers, waarvoor bedoelde detachingsregelingen gelden. De gevallen, waarvoor deze vrijwillige verzekering van belang is, zullen echter voornamelijk uitzending naar of tewerkstelling in landen betreffen, die niet tot de EG behoren of waarmee geen verdrag is gesloten. In die zin is deze regeling van de vrijwillige verzekering aanvullend.

De positie van ontwikkelingswerkers en personen, die werkzaam zijn bij een volkenrechtelijke organisatie wijkt in die zin hiervan af, dat voor het verzekeren van deze mensen naast het individuele belang ook overwegingen gelden als het belang van de werkzaamheden zelf voor Nederland. Het gaat hier in de eerste plaats om werkzaamheden, waaraan de Nederlandse overheid belang hecht en waarbij de Nederlandse overheid direct of indirect betrokken is. Het betreft Nederlanders of althans personen die zonder meer in Nederland kunnen terugkeren. Daarbij komt, dat de contracten in het ontwikkelingswerk in het algemeen telkens voor drie jaar worden aangegaan, waarbij men tussentijds naar Nederland terugkeert. De contracten voor werkzaamheden bij een volkenrechtelijke organisatie worden in de regel voor 6 jaar aangegaan. Daarna is meestal sprake van een vast dienstverband met de daarbij behorende arbeidsvoorwaarden. Personen, die een vast dienstverband bij een volkenrechtelijke organisatie krijgen, hebben niet langer belang bij een vrijwillige verzekering voor de werknemersverzekeringen en zullen dan naar verwachting daar geen beroep meer op doen. Ik merk naar aanleiding van de vraag van de leden van de CDA-fractie op dit punt op, dat op deze werkzaamheden in het kader van ontwikkelingssamenwerking en op werkzaamheden die op contractbasis bij een volkenrechtelijke organisatie worden verricht, wordt gedoeld met de verwijzing in de toelichting naar werkzaamheden, die naar hun aard tijdelijk zijn. Voor deze werkzaamheden geldt dus geen termijn, meld ik richting leden van de D66-fractie. Wel wordt er van uitgegaan dat de ontwikkelingswerkers steeds bij een nieuw contract vanuit Nederland worden uitgezonden.

Tot slot wordt nog opgemerkt, dat de groep, die in het voorgestelde artikel 53, eerste lid, onderdeel d, van de WW wordt genoemd, niet in het buitenland woont, om daar werkzaamheden te verrichten.

Daarin onderscheidt deze groep zich van de andere groepen. De band met de Nederlandse arbeidsmarkt is voor deze groep aanwezig. Dit brengt met zich, dat voor deze groep het vereiste van «tijdelijk verblijf» niet aan de orde is.

De leden van de CDA- en VVD-fractie gingen nog in op de relatie die met de vrijwillige verzekering van de AOW is gelegd.

Naar aanleiding van deze vraag wil ik beginnen met op te merken dat ik op 13 juli 1991 aan de Voorzitter van de Tweede Kamer een beleidsnotitie over de vrijwillige verzekering AOW, AWW en AAW heb doen toekomen (kamerstukken II, vergaderjaar 1990-1991, 22 188, nr. 1). In die beleidsnotitie zijn door het kabinet voorstellen ontwikkeld, die uiteindelijk in een herziening van het huidige besluit vrijwillige verzekering AOW, AWW en AAW moeten resulteren.

Onder meer wordt voorgesteld om de qua tijdsduur onbegrensde mogelijkheid van vrijwillige voortzetting van de AOW-AWW-verzekering, in de toekomst te beperken tot ten hoogste vijf jaar. Daarmee stelt het kabinet zich op hetzelfde uitgangspunt, zoals dat in de tweede helft van de vijftiger jaren in de memorie van toelichting op de AOW was geformuleerd: de regeling zou bedoeld moeten zijn voor personen, die slechts gedurende korte tijd buiten Nederland wonen, zonder daarbij de intentie te hebben zich duurzaam in het buitenland te vestigen. De verantwoordelijkheid van de Nederlandse overheid strekt zich in beginsel niet uit tot over onze landsgrenzen, tenzij een bepaalde band tussen de in het buitenland wonende belanghebbende en Nederland verondersteld wordt aanwezig te zijn. Zo'n situatie doet zich bijvoorbeeld voor wanneer het verblijf in het buitenland slechts van tijdelijke aard is. Naar de mening van het kabinet zou in de toekomst slechts in dergelijke gevallen de mogelijkheid van de vrijwillige verzekering nog moet worden opgesteld. Dit geldt in de opvatting van het kabinet zowel voor de vrijwillige verzekering ingevolge de volksverzekeringen als ingevolge de werknemersverzekeringen. Het kabinet heeft met het verwijzen naar de AOW in de toelichting op het wetsvoorstel slechts het streven naar meer eenvoudigheid in de verschillende sociale zekerheidsregelingen tot uitdrukking willen brengen.

De leden van de VVD-fractie merkten voorts nog op, dat in de huidige vrijwillige AOW-verzekering een vijf jaarstermijn ontbreekt. Deze constatering is op zich juist. Het kabinet heeft uitsluitend willen aangeven, dat in de oorspronkelijke toelichting op het uit 1957 daterende AOW-artikel, waarin de mogelijkheid was geschapen om bij of krachtens algemene maatregel van bestuur voorwaarden met betrekking tot de vrijwillige verzekering te creëren, reeds als stelling werd verkondigd dat de vrijwillige verzekering bedoeld moest zijn voor personen, die slechts gedurende korte tijd in het buitenland wonen, zonder daarbij de intentie te hebben zich duurzaam aldaar te vestigen. In de reeds eerder genoemde beleidsnotitie over de vrijwillige verzekering AOW, AWW en AAW wordt invoering van de zoëven gememoreerde vijfjaarstermijn voor het eerst geopperd.

c. Koppeling vrijwillige WW-verzekering en ZW-verzekering

De argumenten voor handhaven van de koppeling van de vrijwillige WW-verzekering en de ZW-verzekering vonden de leden van de CDA-fractie zeer zwaarwegend. De leden van de D66-fractie spraken de door de Sociale Verzekeringsraad (SVr) genoemde argumenten meer aan. Het leek de leden van de D66-fractie juist om de verzekerden zelf te laten bepalen aan welke verzekering zij behoefte denken te hebben. In reactie op deze opmerkingen merk ik op, dat een belangrijk technisch argument voor handhaven van de koppeling is het waarborgen van de rechten van de vrijwillig verzekerde werkloze, die ziek wordt. Daarnaast speelt een rol, dat de vrijwillige WW-verzekering ten opzichte van het risico goedkoop zou zijn. Voorts kan gewezen worden op het meer principiële argument, dat de wettelijke vrijwillige verzekering zich onderscheidt van een particuliere verzekering en aansluit bij de verplichte verzekering. Iemand die verplicht verzekerd is heeft ook geen keuzemogelijkheid. Dit alles neemt niet weg, dat feitelijk voorkomen moet worden, dat de rechten op een ziekgelduitkering op grond van de vrijwillige ZW-verzekering worden beperkt of de premie voor de vrijwillige ZW-verzekering onevenredig hoog is. Verderop in deze memorie van antwoord kom ik hierop onder de kopjes d (premie vrijwillige verzekering) en f (recht op uitkering) nog nader terug. Daarbij wordt tevens ingegaan op de vraag van de leden van de CDA-fractie naar de reden, waarom de vrijwillige ZW-verzekering zelden tot een uitkering leidt.

De leden van de fracties van de VVD en D66 vroegen het gebruik van de vrijwillige WW- en vrijwillige ZW-verzekering nader te kwantificeren. Naar aanleiding van deze vragen kan het volgende worden opgemerkt.

De toename van het gebruik van de vrijwillige verzekering komt tot uitdrukking in gegevens over premieplichtige loonbedragen van vrijwillig verzekerden voor de ZW en de WW. De ZW kent twee categorieën vrijwillig verzekerden, het merendeel hiervan bestaat uit oud verplicht verzekerden die bij de vergelijking met de vrijwillig verzekerden buiten beschouwing zijn gelaten. Daarnaast is er een met de kring van vrijwillig verzekerden in de WW vergelijkbare categorie vrijwillig verzekerden die voorheen niet verplicht verzekerd waren. De premieplichtige loonsom voor laatstgenoemden is gegroeid van 140 mln in 1986 naar 188 mln in 1988 en naar 229 mln in 1990.

Volgens de jaarverslagen van het Algemeen Werkloosheidsfonds is de premieplichtige loonsom van vrijwillig verzekerden die in 1986 uiteraard nog nihil was, toegenomen van 59 mln in 1988 naar 96 mln in 1990.

Op basis van deze gegevens kan worden geconcludeerd dat in 1990 de populatie van personen die zich alleen voor de ZW vrijwillig hebben verzekerd (loonsom 133 mln) groter was dan de populatie met een vrijwillige verzekering voor zowel de ZW als de WW (loonsom 96 mln). Gelet op de vrijwel overeenkomstige groei van de premieplichtige loonsom van de populatie vrijwillig verzekerden bij de WW en de ZW tussen 1986 en 1990 lijkt de groei in deze periode geheel te bestaan uit personen die zich zowel voor de ZW als voor de WW hebben doen verzekeren.

Aan de leden van de fractie van D66 kan worden medegedeeld, dat met betrekking tot het aantal verzoeken tot vrijwillige verzekering geen afzonderlijke registratie heeft plaatsgevonden. Wel kan op basis van de bovenstaande gegevens over de groei van de verzekerde loonsom worden vastgesteld dat het aantal verzoeken tot vrijwillige verzekering is toegenomen sinds de mogelijkheid tot vrijwillige verzekering in de WW is opgenomen.

d. Premie vrijwillige verzekering

De leden van de fractie van D66 vroegen zich af of het uit het oogpunt van eenvoud van regelgeving niet veel meer voor de hand ligt om koppeling tussen de vrijwillige WW- en vrijwillige ZW-verzekering te doorbreken in plaats van de mogelijkheid te openen nadere regels te stellen voor de premiehoogte-ZW. Zij vroegen zich af of het niet juist is om regelgeving achterwege te laten door gewoon uit te gaan van de keuzevrijheid van de vrijwillig verzekerden. Hiervoor heb ik al opgemerkt op grond van welke argumenten de regering de koppeling van de vrijwillige WW- met de vrijwillige ZW-verzekering handhaaft en daarmee op dit punt geen keuzemogelijkheid mogelijk acht. Daarvan uitgaande is tegemoet gekomen aan de argumenten, die de SVR ook noemt en waarnaar de leden van de fractie van D66 hebben verwezen, door de belemmering in de wet om de premie voor de vrijwillige ZW-verzekering in bepaalde gevallen te laten afwijken van de premie voor de verplichte verzekering weg te nemen. De leden van de fractie van D66 hebben goed begrepen, dat deze mogelijkheid een andere premie dan voor de verplichte verzekering vast te stellen niet beperkt is tot ontwikkelingswerkers.

e. Aanmelding

De regering heeft voorgesteld voor alle gevallen een termijn van vier weken te hanteren voor de aanmelding met handhaving van de hardheidsclausules. De leden van de VVD-fractie zouden in dit kader

willen vernemen hoe groot het beroep op de hardheidsclausule in het verleden is geweest, op welke gronden dit beroep is ingesteld en hoe vaak en om welke reden dit al dan niet is gehonoreerd.

Voor zover bekend doen zich zelden beroepszaken voor over het weigeren van een verzoek tot toelating tot de vrijwillige verzekering voor de werknemersverzekeringen. Hieruit zou kunnen worden afgeleid, dat voorzover dit noodzakelijk is, het beroep op de hardheidsclausule wordt gehonoreerd. Of in de praktijk ook vaak een beroep op de hardheidsclausule moest worden gedaan, kan ik niet aangeven. Bij de SVr is dit ook niet bekend. Eventueel zou dit nader onderzocht kunnen worden.

f. Recht op uitkering

De leden van D66 vroegen zich af waarom ontwikkelingswerkers slechts in aanmerking komen voor een ziekingelduitkering bij terugkeer in Nederland. Zij verwezen naar de controleproblemen, waarvan de regering in de Memorie van Toelichting melding maakt. Zij vroegen of de regering concreet kan aangeven welke controleproblemen het hier betreft en om welke verzekerden het hier gaat.

Naar aanleiding van deze vraag moet voorop gesteld worden, dat de uitkeringen op grond van de vrijwillige ZW-verzekering net als die op grond van de verplichte verzekering in het buitenland kunnen worden uitbetaald. Op grond van de nadere regels van de SVr (gepubliceerd in Stcrt. 1986, 250) maken de bedrijfsverenigingen op dit punt een uitzondering voor mensen, die werkzaam zijn in een ontwikkelingsland. Achtergrond van deze bepaling is, dat het verwerken van ziekmeldingen en het doen van controles in ver afgelegen gebieden praktisch onmogelijk kunnen zijn. Ik kan mij voorstellen, dat dit nog steeds voor sommige ontwikkelingswerkers geldt. De bedoeling is, dat de SVr in zijn nadere regels afstapt van de algemeen geformuleerde uitzonderingsbepaling, maar nagaat in welke omstandigheden nog sprake is van controleproblemen, en een op die groepen gerichte specifieke bepaling opneemt in de regels over het uitbetalen van de ziekingelduitkering.

Artikelsgewijze opmerkingen

Artikel I, onderdeel A

De leden van de CDA-fractie vroegen iets meer duidelijkheid te geven over het «criterium werkzaamheden in het kader van ontwikkelingssamenwerking». Zij vreesden, dat anders te veel overgelaten wordt aan het toekomstig oordeel van de bedrijfsverenigingen.

De leden van de CDA-fractie kan worden toegegeven, dat wellicht op voorhand voor de bedrijfsverenigingen niet in alle gevallen zonder meer duidelijk zal zijn wat onder werkzaamheden in het kader van ontwikkelingssamenwerking moet worden verstaan. Er bestaat echter bij de Minister voor Ontwikkelingssamenwerking wel een duidelijke opvatting over wanneer sprake is van ontwikkelingssamenwerking. Het betreft in de regel projecten, waarbij deze Minister op één of andere wijze betrokken is. Wanneer er bij de bedrijfsvereniging onduidelijkheid bestaat, kan de bedrijfsvereniging de Minister voor Ontwikkelingssamenwerking advies vragen over de vraag of in een specifiek geval sprake is van ontwikkelingswerk dan wel van werkzaamheden, die daarmee op één lijn kunnen worden gesteld.

De leden van de CDA-fractie vreesden, dat met de voorkeur voor de term «volkenrechtelijke» organisatie een aantal potentiële gegadigden werkzaam bij «verdragsrechtelijke internationale organisaties» niet tot de vrijwillige verzekering zou kunnen worden toegelaten, die op basis van

hun omstandigheden wel in aanmerking zouden moeten kunnen komen. Zoals in de memorie van toelichting is aangegeven wordt met de term «volkenrechtelijke» organisatie iedere organisatie aangeduid, die door verschillende landen bij verdrag is opgericht. Het door deze leden aangehaalde criterium «verdragsrechtelijk» zit dus in de term «volkenrechtelijke» organisatie besloten, terwijl het begrip «internationale organisatie» zonder dat voorvoegsel – een begrip dat de SVR adviseerde te gebruiken – een veel onduidelijker betekenis heeft. Ook een niet krachtens een verdrag of andere volkenrechtelijke rechtshandeling opgerichte organisatie zou namelijk als een «internationale organisatie» kunnen worden aangemerkt, zoals bijvoorbeeld een «privaatrechtelijke multinational» als Greenpeace of Amnesty International. In de praktijk blijkt er ook geen onduidelijkheid te bestaan over de in het Besluit uitbreiding en beperking kring verzekerden volksverzekeringen 1989 (KB 1989, 164) gebezigde term «volkenrechtelijke organisatie». In de regel zal het hier om dezelfde organisatie gaan en daarom is in dit wetsvoorstel hetzelfde begrip gebruikt.

De leden van de VVD-fractie stelden vast, dat als gevolg van de wijziging van het criterium «werkzaam in een ontwikkelingsland» in het criterium «werkzaam in het kader van ontwikkelingssamenwerking» bepaalde groepen in de toekomst van de mogelijkheid voor vrijwillige verzekering worden uitgesloten. Deze leden vroegen zich af of dit gevolg ook daadwerkelijk door de regering is onderkend en als zodanig is beoogd en of de regering een opsomming kan geven van de groepen die als gevolg van deze wijziging zullen worden uitgesloten.

In antwoord hierop kan ik erop wijzen, dat inderdaad onderkend is, dat bepaalde personen door de wijziging van het criterium niet meer toegelaten zouden worden. Op deze groep heeft de overgangsbepaling in artikel VIII betrekking. In de toekomst zullen die personen getroffen worden, die niet in het kader van ontwikkelingssamenwerking werkzaam zijn en ook niet vallen onder het bepaalde in artikel 53, eerste lid, WW, onderdeel a (ex-verzekerde en werkzaam bij een in Nederland gevestigde of wonende werkgever), of onderdeel c (werkzaam bij een volkenrechtelijke organisatie). In het huidige bestand vrijwillig verzekerden zitten op grond van het criterium ontwikkelingsland personen, die ook onder het onderdeel a (als hiervoor aangeduid) zouden vallen. Het wettelijke systeem kende die keuzemogelijkheid, die in dit wetsvoorstel voorkomen is (zie het gestelde in paragraaf 2, ad d, blz. 4 van de memorie van toelichting). Deze personen zullen in de toekomst dus niet worden uitgesloten van de vrijwillige verzekering. Voor de personen, die dan nog niet toegelaten zouden worden geldt, dat de band met Nederland ontbreekt of het belang voor Nederland niet onderkend wordt. Zij voldoen dan niet meer aan de algemene uitgangspunten voor de voorgestelde regeling. In de praktijk zal het overigens om een beperkt aantal personen gaan.

Artikel I, onderdeel B

Het leek de leden van de PvdA-fractie voor mensen die als ontwikkelingswerker vaak ver van Nederland verwijderd zijn, problematisch om met een aanmeldingstermijn van vier weken rekening te moeten houden. Zij vroegen de termijn nog eens te overwegen. In antwoord hierop ga ik nader in op de overwegingen, die aan dit voorstel ten grondslag liggen.

Uitgangspunt bij de voorschriften voor aanmelding is, dat de ontwikkelingswerker bij aanvang van zijn werkzaamheden bij een project zich afvraagt of hij vrijwillig verzekerd wil zijn. Hij heeft dan nog vier weken de tijd zich aan te melden. In de communicatie tussen de verzoeker en de bedrijfsvereniging (verzoek om inlichtingen, informatie van bedrijfsvereniging en inzending van de aanmelding) kunnen zich door de afstand

problemen voordoen, waardoor de termijn niet gehaald wordt. De vraag is echter of te bepalen is welke termijn redelijk is om een dergelijke termijnoverschrijding zoveel mogelijk te voorkomen, rekening houdend met alle mogelijke omstandigheden. Wel kan met de opgenomen hardheidsclausule per geval door de bedrijfsvereniging worden vastgesteld dat de termijnoverschrijding niet als verzuim is aan te merken. Omdat een redelijk andere termijn niet zonder meer vast te stellen is, heeft het kabinet het beginsel van uniformering in de termijnen laten prevaleren. Daarbij is het kabinet ervan uitgegaan, dat door het opnemen van een hardheidsclausule in de praktijk een redelijke invulling kan worden gegeven aan de voorschriften, die de aanmelding betreffen.

Artikel I, onderdeel C

De leden van de VVD-fractie vroegen zich af in hoeverre rechtsongelijkheid kan ontstaan, als verschillende bedrijfsverenigingen een verschillende invulling geven aan de beoordeling of werkzaamheden vervuld worden in het kader van ontwikkelingssamenwerking. Zij vroegen hoe dit mogelijk negatieve gevolg kan worden ondervangen.

In beginsel is het inderdaad mogelijk, dat de verschillende bevoegde bedrijfsverenigingen een verschillende invulling geven aan het begrip «werkzaamheden in het kader van ontwikkelingssamenwerking». Zoals eerder in deze memorie is aangegeven, wordt ervan uitgegaan, dat de bedrijfsverenigingen in geval van twijfel overleggen met de Minister voor Ontwikkelingssamenwerking. In de praktijk kunnen toch verschillen voorkomen. De SVr kan dit signaleren als toezichthouder. Op basis hiervan kan de SVr na overleg met de minister voor Ontwikkelingssamenwerking nadere regels vaststellen of voorschriften geven om de uitvoeringspraktijk te coördineren.

De Staatssecretaris van Sociale Zaken en Werkgelegenheid,
E. ter Veld